

В. І. Онопрієнко,
*зав. відділу інформаційних технологій
наукової бібліотеки ім. М. Максимовича*

Web-САЙТ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. М. МАКСИМОВИЧА: ВІД СТВОРЕННЯ ДО СЬОГОДЕННЯ

Сучасні бібліотеки перетворюються зі звичайних для нас структур в інформаційні центри, які функціонують не лише в традиційних формах, це спричинено ще й тим, що все більше користувачів надають перевагу електронному документу над традиційним. Тому перед сучасними бібліотеками постало завдання створити умови, які б задовольнили такий тип інформаційних користувачів. Рішення було просте – створити веб-сайт бібліотеки.

Веб-сайти дають виняткову можливість бібліотекам розширювати свою діяльність, охоплюючи все більшу кількість користувачів, а також презентувати себе та свої здобутки, створюючи собі позитивний імідж. Перевагою веб-сайтів є те, що бібліотеки можуть не лише краще забезпечувати інформаційні потреби користувачів, а й швидше, у зручних для них умовах (сидячи, чи, навіть, лежачи вдома) отримувати консультації від працівників бібліотеки.

Основне завдання сучасної бібліотеки навчити орієнтуватися у великому потоці інформації, швидко знаходити і виділяти головне, задовольнити інформаційні потреби суспільства. Тому необхідно модернізувати роботу бібліотеки, адже змінюється не тільки суспільство, а й роль самого бібліотекаря, його підхід до обслуговування читачів. Виникає потреба у оволодінні комп'ютером як засобом інформації, який підвищує рівень медійної грамотності працівника бібліотеки. Роль бібліотекаря у навчально-виховному процесі щораз збільшується, але не потрібно забувати, що збільшуються й вимоги до працівника бібліотек. Сучасний бібліотекар повинен мати навички роботи з текстовим редактором та

мережею інтернет. Він постійно займається самоосвітою, самовдосконаленням, підвищенням кваліфікації. Сьогодні вже мало мати доступ до Інтернету для того, щоб надавати своїм користувачам можливість користуватись чужими ресурсами, потрібно ще пропонувати свої [1, 4-6].

Наша бібліотека отримала завдання створити свій власний продукт – свій сайт в Інтернеті.

Що ж це за поняття – веб-сайт, веб-сторінка? Наскільки складно і наскільки просто відкрити свій веб-сайт? Сьогодні наша бібліотека має можливість поділитись досвідом у вирішенні цих питань. Веб-сторінка – це документ, або сукупність документів, об'єднаних у сайт і пов'язаних однією темою. Веб-сторінка бібліотеки висвітлює інформацію, яка є цікавою і корисною для читачів. Це може бути інформація про фонди, літературу, каталоги, картотеки, режим роботи, правила користування бібліотекою, тематичні заходи, книжкові виставки, інформаційні послуги, що надає бібліотека користувачам [2].

Звичайно, розробка сайту — це велика робота. На той момент, а це було в середині 2008 року сайту в нашій бібліотеці не було і спільними зусиллями було створено сайт з декількох HTML сторінок, а саме: «Головна», «Історія», «Сьогодні», «Структура», «Контакти», «Сторінка читача». Тепер будь-який читач зможе завітати на нашу сторінку і ознайомитись з бібліотекою, її роботою, новинами, ресурсами та послугами.

Починаючи з 2010 року виявилася проблема в структурі сайту в тому, що при розростанні кількості документів його підтримка по важкості зростає гіперболічно. Тому дирекцією бібліотеки було вирішено створити сайт на системі керування вмістом Joomla, яка забезпечить створення масиву сторінок з підтримкою бази даних.

Робота над сайтом розпочинається з визначення головної мети, того, для чого він буде існувати [3].

Для основи сайту обрали систему керування вмістом Joomla. Це універсальна система керування вмістом для публікації інформації в інтернеті. Підходить для створення маленьких і великих корпоративних сайтів, інтернет порталів, онлайн-магазинів, сайтів спільнот і персональних сторінок.[4]

Наразі сайт має привабливий дизайн, а саме: сумісна кольорова гама, яскраві картинки в меню та слайдер зображень.

З моменту переходу на систему керування вмістом сайт стрімко почав набирати кількість відвідувань (рис. 1). Було розміщено багато матеріалів, документів та статей, які користуються й досі популярністю у користувачів. Як бачимо на діаграмі, зі зростанням кількості матеріалів та послуг на сайті – пропорційно зростає і відвідуваність сайту.

Рис. 1. Кількість відвідувань сайту бібліотеки за попередні роки

Більш детальна статистика відвідувань сайту за останній рік зображена на рисунку 2:

Рис. 2. Графік основних показників відвідуваності

Сайт містить віджети, які відображають погоду в Черкасах та календар свят та подій (рис.3).

Рис. 3. Віджети «Календар» та «Погода»

Два види меню дають можливість виділити сторінки на які потрібно звернути увагу, наприклад, віртуальна довідка, нові надходження та електронний каталог винесені в меню під слайдером зображень для швидшого їх знаходження користувачем. Меню, що нижче, містить посилання на наступну інформацію: про бібліотеку, сторінку читача, видавничу діяльність бібліотеки, публікації працівників наукової бібліотеки, цікаві зустрічі, віртуальні виставки, науково-просвітницькі заходи, електронний каталог, депозитарій праць викладачів, електронні версії журналів нашого університету, електронні ресурси з інших джерел, обмінний фонд, періодичні видання, МБА, віртуальна довідка та тематичні списки літератури. Всі види меню мають просту структуру і не мають підпунктів меню, що спрощує орієнтування на сайті, бо вся інформація, яка є на сайті відображена в пунктах меню з відповідними яскравими зображеннями.

Як бачите, з часом сайт значно збільшив кількість сторінок та пропонує різноманітні інформаційні послуги.

Окремо хотілося б розглянути репозитарій, який містить повнотекстові електронні праці викладачів університету. Eprints пакет вільного/відкритого програмного забезпечення для побудови архівів відкритого доступу сумісних з протоколом ініціативи відкритих архівів для отримання мета-даних. Він є тим самим ресурсом, який відрізняє нашу бібліотеку від інших, надає публікаціям широкого розповсюдження в Інтернет мережі [5].

Таким чином, в майбутньому бібліотека бачить сайт, як інформаційний портал, який надає всю необхідну інформацію користувачам дистанційно. Але не слід забувати й про традиційну книгу, адже з нею приємніше працювати і при непередбачуваних ситуаціях вона залишається основним джерелом інформації.

Література

1. Онищенко О. Проблеми адаптації бібліотек до умов цифрової культури / О. Онищенко // Бібліотечний вісник. – 2015. – Вип. 6. – С. 3–7.
2. Веб-сайт [Електронний ресурс] // Вікіпедія : електронна енциклопедія : Web-сайт. – Ел. текст. дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Веб-сайт>. – 20.02.2016 р.
3. Філіпова А. Питання змісту бібліотечних веб-сайтів в Інтернеті / А. Філіпова // Бібліотечна планета. – 2008. – № 3. – С. 12–15.
4. Joomla [Електронний ресурс] // Вікіпедія : електронна енциклопедія : Web-сайт. – Ел. текст. дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Joomla>. – 20.02.2016 р.
5. Eprints [Електронний ресурс] // Вікіпедія : електронна енциклопедія : Web-сайт. – Ел. текст. дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Eprints>. – 20.02.2016 р.